

23.11.2015

Ryj/1

§ 1129

Automaattimetron tilannekatsaus

HEL 2011-005973 T 08 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi katsauksen automaattimetron tilanteesta.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi
Ville Lehmoskoski, toimitusjohtaja, puhelin: 310 35091
ville.lehmoskoski(a)hel.fi

Liitteet

1 Metron huippukuormitusten keventämistoimien arviointi 11.9.2015

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Liikennelaitos -liikelaityksen johtokunta oikeutti 18.12.2014 § 203 liikennelaitoksen purkamaan Siemens Transportation Systems SAS:n ja Siemens Osakeyhtiön kanssa tehdyt sopimukset Helsingin metron, Länsimetron ja Helsingin metrovarikon laajennuksen automatisoinnista. Kaupunginhallitus päätti 19.1.2015 § 63 pysyttää em. purkamispäätöksen. Liikennelaitos -liikelaity (HKL) purki sopimukset alkuvuodesta 2015.

HKL jätti Helsingin käräjäoikeudelle haastehakemuksen purkuun liittyvistä vaatimuksistaan 31.7.2015. Lähtökohtana kanteessa on, että kaikki purkuun liittyvät asiat käsitellään samassa oikeudenkäynnissä yleisessä tuomioistuimessa. Projektin aikana vuonna 2012 tehtyyn Etenemissopimukseen liittyvän riitojenratkaisusopimuksen mukaan muut kuin purkuun liittyvät asiat voidaan käsitellä välimiesmenettelyssä. Siemens on vedonnut riitojenratkaisusopimuksen, jota ehtojensa mukaan voidaan soveltaa

lokakuusta 2015 alkaen. Siemensin vaatimuksen johdosta välimiesoikeuden perustamiseen liittyvät toimenpiteet on käynnistetty.

HKL on purun jälkeen pyrkinyt neuvottelemaan Siemensin kanssa mm. välttämättömästä tarpeestaan ja ehdoista, joilla HKL voi väliaikaisesti käyttää purettuun toimituskokonaisuuteen liittyvää Helsingin metron asetinlaitetta. Siemens esitti elokuun lopussa, että HKL lunastaisi kokonaan tämän osuuden Siemensin puretuksi tulleesta toimituksesta ja että tällöin voitaisiin samalla sopia mm. länsimetron varten hankittavan Mipro Oy:n toimittaman asetinlaitteen ja Helsingin metron asetinlaitteen rajapinta-asioista.

HKL on syys-marraskuussa selvittänyt edellytyksiä tällaiseen sopimusjärjestelyyn. Mikäli asiassa ei päästä kaupunkia tyydyttävään ratkaisuun, on vaihtoehtona uuden asetinlaitteen hankkiminen Helsingin metroa varten länsimetron asetinlaittehankinnan yhteydessä Mipro Oy:ltä saadun option mukaisesti.

Länsimetron liikenne alkaa 15.8.2016 manuaalisena. Samassa yhteydessä metrossa siirrytään ruuhka-aikoina nykyisestä 4 minuutin vuorovälistä 2,5 minuutin vuoroväliin. Suunnitteluohjeiden mukainen yläraja metron kuormitukselle saavutetaan kuitenkin liikenneennusteiden mukaan länsimetron Kivenlahden linjan osalta vuonna 2022 ja itämetron osalta vuonna 2024. Jotta metron kasvavan kysynnän edellyttämä palvelutaso voidaan saavuttaa 2020 -luvulla, on metrojärjestelmää kehitettävä.

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta käsitteli 16.6.2015 kuormitusennusteita, metrojärjestelmän toteuttamisvaihtoehtoja ja metron automatisoinnin hankesuunnitelman valmistelua. Johtokunta kehotti valmistelemaan metron automatisoinnin rinnalle kustannusvaikutuksiltaan vertailukelpoisen suunnitelman, jossa varaudutaan automaattimetron hankepäätöksen siirtämiseen myöhemmäksi tulevaisuuteen. Suunnitelmassa toivottiin esitettävän mm. mahdollisten ruuhkahuippujen matkustajapainetta lieventäviä joukkoliikennejärjestelyjä, poikittaisten raideyhteyksien vahvistamista, metrosiltojen kantavuuden parantamista ja kääntöraidetta Matinkylän ja Finnoon väliin.

Liikennelaitos -liikelaitos käynnisti HSL:n ja Espoon kaupungin kanssa selvityksen, jossa arvioitiin eri mahdollisuuksia metrolinjojen matkustajakuormitushuippuihin vaikuttamiseksi niin, että metron välityskyky ilman automatisointia riittäisi 2020-luvun loppupuolelle. Selvitys on liitteenä 1.

HKL:n johtokunta käsitteli edellä mainittua selvitystä ja metron automatisoinnin valmistelua 8.10.2015. Selvityksen mukaan

23.11.2015

Ryj/1

kuormitushuippu on ratkaistavissa useilla vaihtoehtoisilla liikennejärjestelmän kehittämistoimilla ilman metron vuorovälin tihentämistä alle 2,5 minuuttiin (mm. Laajasalon raideyhteys, bussilinjastoja koskevat kehittämistoimet, toisen metrolinjan jatkaminen Tapiolasta Finnooseen ja bussiliikenteen lisätarjonta). Toimenpiteiden aiheuttama bussiliikenteen liikennöintikustannuksia lisäävä vaikutus on noin 3 milj. euroa vuodessa.

Metron kehittäminen manuaalisena 2020-luvun tarpeisiin edellyttää lisäksi metrojuniin kohdistuvia teknisiä toimenpiteitä (mm. automatisoinnin purkaminen jo osittain automatisoiduista M100-junista, pienehkö peruskorjaus M200-juniin, tietoliikennekytkimien päivitys, ikkunoiden kunnostus, paloilmoitin- ja videovalvontajärjestelmien lisäys). Metrojuniin kohdistuvien toimenpiteiden kustannusarvio on noin 9 milj. euroa.

Johtokunta kehotti 8.10.2015 liikennelaitosta jatkamaan metrojärjestelmän kehittämistä siten, että manuaaliseen liikennöintiin perustuvan metron toimintakyky turvataan 2020-luvun loppupuolelle asti. Tämä aikataulu tarkoittaa, että metron automatisoinnin hankinnan käynnistäminen on ajankohtaista noin vuonna 2020. Johtokunta päätti myös kehottaa liikennelaitosta neuvottelemaan Mipro Oy:n kanssa Länsimetron asetinlaitehankintaan liittyneiden optioiden käytöstä ja tuomaan asian johtokuntaan niin, että mahdollinen päätös voidaan tehdä vuoden 2015 kuluessa.

Apulaiskaupunginjohtaja Pekka Sauri ja liikennelaitos -liikelaitoksen toimitusjohtaja Ville Lehmuskoski selostavat laadittua selvitystä ja metron automatisoinnin tilannetta kaupunginhallituksen kokouksessa.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi
Ville Lehmuskoski, toimitusjohtaja, puhelin: 310 35091
ville.lehmuskoski(a)hel.fi

Liitteet

1 Metron huippukuormitusten keventämistoimien arviointi 11.9.2015

Tiedoksi

HKL